

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Petri Comestoris historia scolastica - Cod. Aug. perg. 138

Petrus <Comestor>

[Reichenau ?], [14. Jh.]

Liber I

[urn:nbn:de:bsz:31-41955](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-41955)

in iudea & fecit plurimos in castris reliquos
 pueris ad campestram emans. Gorgythio
 nemis in castris iudeorum iucians arbiter
 eos fugisse ad motes quibet eos imonia
 Dilucto apparu iudis hostis in castris cum
 v milib' pl' ul' mil' ut eiq' p' p'acatem
 Cum i' opm'at' i' iud' occidit multos re
 lig' p' sear' & usq' gesseron & campos yu
 mee & azoy. Et ceceperit exeat ma mi
 liq' iudas n dicebat sus p'dam p'cepne
 du ad huc pugna p' gorgyam & gorgyam
 sup' eor' videntes au q' cu' gorgyam erant
 castra suoz in castris nam sum' d'oge h
 eis indicabat scietes q' suos in fugam
 p'ntos & q' i' r'ga' decerunt. iudas n post
 plenitudine victorie nihil hostiu' spolia
 multa ad p'p'a remeans & laudat eum
 Et ad hesevit iude pluris & fugerit co
 eoy' h' i' uroz. se q' il' anno cogitavit ly
 sas ex eant' n' uroz & v' equum & ue
 nit iudeam & occidit illis iudas i' beho
 roh' ai' n' & p'cur' p'ores statim p' sternes
 congress' & q' eis. Et ceceperit de tre
 cian' ly sic. v' uroz. Et attendes ly si
 as iudeoz audacia & times eoz despa
 cone n' eis iude cu' lib' tate licuiss' redi
 it in antiochiam p' s'ida congregans pe
 gnoz ut e' maioru' apparatu' redit in
 iudeam **De purificatione templi**

Tociens q' iudis antiochi duab'
 p' suat' iudas p' ut ascedent
 i' i' ma' templu' mudaret &
 tuentes templu' desaru' & meo frua
 ces pullulasse p' l'neru' p' l'netu' mag
 no. Et elegit iudas milites q' expug
 naret eis eos q' arce p' s'idi' custodie
 bant. du' ipe templu' a' feduare pur
 garet. Qd' diliger' **Et eadem die**
 emudas ea die qua
 pus fuerat ab ahe
 ingenis pollutum
 i' eduit uasa noua
 ea' d' gal'ru' & i' i' sam.
 ara'q' ex auro fecim' & posuit uela i' in
 g' su' & i' anuas repant. & de ponet aly
 re qd' sturuerat antioch' de lapidib'
 nouis aliud edificauit. Et endemat
 z templu' x'v' die decemib'. Q' dedi
 cao' stera' in posium aly' dual' hui'q'
 in dissuetudinem. De hac dem' z i' ew

scia sunt encenia iudis & yems
 erat. Et obtulit holocausta i' nouo
 altari & adoleuerit i' censu' de uetis
 altaris calcu' igne cocepto & accende
 rit luminaria multa & dixerit festum
 luminu' ul' p' multitudie' luminarium
 ul' quia de tuc illu'auerat eos sedetes
 i' teneb' & stauerit iudam sumu' sac
 doru'. **scia** sicut aut' hec p' tres anos q' b'
 cepu' manserat p' phanacis danielis
 p' facoz qm' an' eor' & vuy' annis p' dy
 erat. Et sollempnitate vuy' dieb' s' b'
 umbraclis p' r'at' somo phegie memo
 res q' pulo an' i' spelu'as h'itauit sta
 tuentes ut post' p' vuy' dies hanc re
 nouacone' temp'li celebraret. v' s' jo
 an'. Ab illo temp'e & actoz hanc festiuitate
 celebrant' uocantes eam luminu' eo q'
 p' spem luminu' nob' religionis apparuit
 Tuc costruere **scia** q' h'ic h'et festum iu
 uidas iudam **scia** q' p' co' d'aden q' no
 p' e' uent' eiu' **scia** q' u' h'ic fest' cele
 brant' & edificauit turres c' d'cos **scia**
 i' eis de yurans & et bech'ura munuo
 ut ea' p' castello adu' hostes uerent' &
 cem in p' s'idi' no' du' ob emus. **Item de**

Pous gentes plus iude
 fuitime rep'aco' u' l' m' & u' bur
 iudeoz egre ferebant & p' seque
 batur eos quos iudas iudic' de bella bat
 & p' uenit p' d' u' m' eo' p' l'aga magna & pug
 nauit cont' tymotheu' duce' filioz anion
 & fugauit eu' & u' s' t' auit i' i' s' e' r' & u' d' i
 ut i' iudeam. Et congregate sunt g'etes
 q' erant in gal'ad adu' s' u' iudeoz g' erit
 i' s' u' b' eoz. Q' fugientes in them' m' i' se
 rit ad iudam ut fier' eis ap' u' l' u' n' u' a
 Anteq' festinat' tymothe' cape locum
 ad q' cofugerant. Cumq' adhuc leg
 entur eple' s' u' enit' t' u' a' s' a gal'lea
 i' d' u' a' n' t' e' s' p' g' g' a' r' i' e' o' s' q' e' r' a' n' t' i' p' t' h' o
 lomayde & ty' s' & s' y' z' o' n' e' adu' s' i' u' d' e' o' s'
 Ergo ut b'icq' hostib' nu' ciatis mysti
 iudas symone' fr'em suu' cu' tal' milib'
 eoz i' s' o' l' a' c' i' u' g' a' l' l' e' o' z' i' p' e' u' c' i' u' n'
 s' o' n' a' t' h' a' f' r' e' s' u' o' & b' u' s' e' x' i' t' i' g' a' l' a
 additum reliques i' iudea iosephim
 & araryam duces ut seruaret iudea
 s' cu' nullo hostiu' bella p' mitterent. Et
 uenit symon in galyleam & t' r' e' s' u' n' t'

v.

illis aliq de impis ut uenit ad regem
 + dixerit. Quousq no iudicas nos q dec
 um siure pri tuo + t ascende + liba ob
 sessos tuos + redde nob hereditate nra. Et
 uat rex uehement collegit exercitu. Et
 de regnis alijs uenit ad eum pducti.
 Erant. e. pedum + xxx. equum + ele
 phanta. xxx. Et applicauit ad bethsua
 ut expugnaret eam. Et recessit iudas
 ab arce + ad mouit cast cont cast regis
 Et ordinauit rex dilucto exercitu + oste
 derit elephantas ad eodiam. mille pedi
 tes lanceati + eqtes. d. + turrez lignee
 erant + singlos + mure. xxx. uui
 spugnantes + int magr bestie. Et di
 stenta + ps exercit regis sup motes. Ali
 ploca humilia. Et resplendit sol in dype
 of aureos + resplenduerit motes ab eis
 Et apparuit iudas ipliu cu suis + cecide
 rit de exercitu regis. de iura. Et uidit ele
 aza + frat iude ma de bestijs ceis em
 neciore. + arbitrius regem ee mea cue
 rit phostes + sicut elephanti + effodie
 eu i umblico. + cades elephas oppsit eu
 Tunc dicitur iudei aplo. + ascendit rex
 pt eos + capta bethsura postisq custo
 dib mea obsedit iudm + statuit illic balu
 stas + machinas + ignis iacela + scorpis
 admittendas sagittas + fundibla. Et ce
 aut no erant turbe. cog. vii. annus +
 + egressi sut plures. Tunc audiuit lysias
 q phylip redierat apside + quibat siq
 pe regni negotia. + suggestit regi dicit
 Defiam cotidie + esta nob modica est
 + munit + loc q obsidem + i eubit nob
 ordiare de regio. dem et dext hodub
 istis staueret ut ambulet in legib suis
 + fluent nob. Et fea pace iurauit rex
 + pncipes eil. + in tralut mote spon
 + iudei munitone loci rupit iurand
 + destruxit muru in gno. Et reuifit
 antiochiam iudei phylip dnanue ied
 + in occupant ciuitatem. **De deme**
Ao empe erit **metrio + nychanore**
 de metris seleuchi fili ab iube
 roma + ascendit i ciuitates ma
 ritimas + regnauit i. Hic dicit adhuc
 puer eet prius el antioch epphanes
 puauerat regno + descendit romam
 + accedonem priu. Audiet n pgru
 deficiu redit + plures recepit eum

*Sanctus uue +
 mea + isaque
 du col implu
 Et ista uue su
 gul elephantas*

Et exercit ligauit antioch + lysia
 ut tberet eos ad eu. Et est accepit aut
 holice onde m faaes eoz. + occidit eos
 exercit + sedit demetris se solut pacis
 su. Tunc uenit ad regem impy ex ur. +
 alchym aaronita dux eoz. qui uolebat
 fieri sacerdos + accusauit iudam dntes
 poidit iudas omi aicos tuos + uos disp
 didit de tra nra. Et tte et uiri cui cie
 dis q uideat extimiu + iudiez. Et co
 stauit rex alchymu sumu sacerde + mi
 sit cu exercitu bachydem i iudea. Et misit
 nuncios ad iuda + fies q i ydolo loqueter
 de pace. Et no attendit iudas sinonib
 eoz. Multa u de p crediderit ei dntes
 homo sacerdos uelit de semie aaron n de
 cepiet nos + egressi sut ad bachidem + occi
 dit ex eis. lx. uiros i una die. Sanguine
 suor tuoz effuderit i circuitu
 urim. + no erat q sepelluer. Aliy fuge
 rit ab eo dntes. No ei uitas + iudiau
 Tunc recessit bachydes a iudm + applicat
 i bethera + multos ex eis q ad se refu
 gerant occidit + pieat i iudm + co
 misit regione alchymo reliques ei ad
 iudozes. + uerit + ad regem i antio
 chym. Tunc alchym seducebat omi
 uerbis + adhibuit uniuersq loqnt sibi
 ro manu ualida tiffugaz ceterisq
 + fecit mala iudm plz gendes. Ad
 artodes iudas cessauit exire i regione
 + fecit iudcam i iudozes. videt
 aut alchym q no poss iudam susti
 ne redit ad regem accusans iuda iud
 tis. Et misit rex nychanore q e eo fue
 rat rome i iudcam. mandans ei eude
 pplm. Et uenit nychanore i iudm cu exerci
 tu + locut + ad iudam cu dolo ubi pa
 cificus + saluauit se i iude. Et iudas
 intellexit i iudias exilist + refugit
 ad suos. ptea q gsm sut. uixt iudam
 carpharstama. Et uenit iudas fugit i
 ciuitate dd. Et egressi sut sacerdotes ad
 nychanore supplicantes + ondetes ho
 locausta q offebant prege. Et uides
 spreuit eos. Et apponet manu capu
 iuravit n tradituf fuerit i iudas cu
 redico succedam locu istu. Et recessit
 nychanore a iudm + uenit i betheron
 + suscepit exercitu syrie q destruxit
 Et erit iudas cu trib milib pt eu

207

Et omnia plura die missi ad ar-
mare. Et postea sunt castri nychanorum
et cecidit ipse p[ro]ph[eta] et fugit exocutus ei
armis p[ro]iectis. Et egit de castellis iu-
deos t[er]reni p[er]cussit eos usq[ue] ad iu-
d[um] et caput nychanorum amputaret et certe
am qm sibe extendat suspendit ea
et iulm. et lingua ei minutati t[er]ram
rederit aul[us] ad comededi. Et scutu
erit die illa sollempne om[n]i[um] an[im]i. Et
sicut t[er]ra iuda ap[er]uit dies paucos.

De federe iudeorum cum romanis

Ut audivit iudas nomi roma-
noz et iurtes eoz quas fecant
i orbe et q[ui] volebant ut p[ro]nabat
regno p[er] exaltabant. et q[ui]c[un]q[ue] amicos op-
time p[er]severabant amicitias. et om[n]ib[us]
istis nemo p[ro]culabat s[ed] dyadema. sed
fecant s[ed] curam. et ecc. et xv. p[ro]p[ri]u[m]
agentes. Et misit romam eripolem
filium iohannis. et iakone filium cleazar.
Qui intrantes curia dixerunt. Judas
machabeus et fratres eius et p[ro] iudeoz mise-
runt nos ad uos. stante uobiscu socie-
tate. et ut auferatis iugum grecorum
ab eis. placitq[ue] s[ed]mo iudeis romanis et
sepserunt federe forma. et rescriptum
i tabul[is] eneis misunt i iulm. ut eent
i memoriale in huc moeu. Bene sit
romanis et gena iudeoz i manu et in
tra. et pax t[er]reni. Et si insit bellu
romanis auxiliu ferat gens iudeoz
no accipiet stipendia a romanis. qd
faciet roma iudeis. Tunc sepserunt
romani ad demetriu[m].

De morte iude
Acceit cu audisset demetrius q[ui] cecidisset
nychanoz cu suis misit rursum i iudea
bachyde et alchymu[m]. et d[omi]n[u]m cornu cu
ul. Et applicauerunt exeat i iulm. et
surgentes abierunt in bethera. et iu-
das posuit cast[er]u[m] in iulm cu trib[us] milib[us]
elcoz. Quidentes in iugudiez ho-
stiu[m] tenuerunt ualde. et h[ab]uerunt se aca-
stus n[on] reman seruit cu iuda n[on] d[omi]n[u]m
uuz. Si et iudas corce dissoluit et nam
bellu p[ro]p[ri]e ab eu n[on] hebat tempe

cong[er]andi. Et locuti sunt ad eu q[ui] res-
duri erant. Et potim aditus eos. si libe-
mus aias n[on] n[on] et uelut adites n[on]os
et tunc expugnabim aditus eos. Q[ui] ab-
istam rem faceat fugiam ab eis. et sup-
ducam obp[ro]briu[m] glie n[on]e. h[ab] mouamur
t[er]ritate p[ro]p[ri]e n[on]os. Et q[ui] s[un]t cu hostib[us]
et expugnabant cornu dext[er]u[m]. Q[ui] iulm
suo cornu erant uenit eis a ego. Et in-
g[ra]uati plui et cecidit iudas et c[eter]i fuge-
runt. Symon a et ionathas frat[er] ei rediit
des coq[ue] et ab hostib[us] tulerunt illud i modu[m]
et sepelirent illud i sepulc[er]u[m] p[ro]p[ri]u[m] suoz. et
plauit eu i p[ro]p[ri]u[m] magno. Et emet
seruit iug[um] in ul[is] et elegit bachydes i p[ro]p[ri]o
iud[is] et p[ro]p[ri]u[m] eoz d[omi]n[u]m regionis. q[ui] p[ro]p[ri]e
quebant amicos iude. Et q[ui] g[ra]a s[un]t
aia iude eligentes ionatham i iude s[ed]

De ionatha
Ionathas loco s[un]t s[un]t et quebat
bachydes occide eu. Tunc ionathas
cu suis fugit in desertu thecie. et misit fr[at]r[em]
suum iohem ad nabuchos amicos suos ut
omodaret ei apparatu suu q[ui] erat p[ro]p[ri]o
Et exiit filii iamb[us] p[er]cussit iohes
et tulerunt om[n]ia q[ui] hebat. Et h[ab] n[on]a ad
ionathe et symon fr[at]r[em] ei. q[ui] filii iamb[us]
facient nuptias et ducunt sponsam ex
madabra. et surrexit ad eos de m[er]it[is]
et p[er]cussit multos iudeam sanguis
suis. Et redierunt ad ripam iordanis
Et audivit bachydes. et uenit die salboz
t[er]ritate magna. Et dixit ionathas ad
suos. Ecce bellu exadit. aqua n[on] iuda
n[on] h[ab]et et inde. et paludes et sale. et n[on]
locus ducendi. Clamate et incesit et
pugnem. Et misit bellu et cecidit
ex p[ro]p[ri]e bachydis mille uiri. et uenit sub
et bachydes in fuga et uenit in ul[is]. Et
edificauit i iudea ciuitates munitas et
posuit custodia[m] meis. Et accepit filios
p[ro]p[ri]u[m] regionis obides. et posuit eos in
arce in iulm i custodia. Tunc p[er]cepit
alchym[us] destrui muros dom[us] sce i iulm
et destrui opa iulm. Cumq[ue] cepisset
destruere p[er]cussit palysi et mozeri. cu cor-
nato magno. Tunc rediit bachydes
ad rege. et sicut t[er]ra iuda duob[us] an[is]
et iulm iug[um] in ul[is] redierunt bachydes
i iudeam. q[ui] uoluit p[ro]p[ri]e ionatham

.vii.

.ix.

.x.

oh . 49

occulte. s. no potuit. na innoti filii eius
 ionathe. **Q** pphentes l. uos de hus qui
 insidiebant ei. occidit eos. Et secessit
 ionathas q. sicut i bethess. q. i. indesto
 + firmavit ea. Et ascendit bachides in
 iuteute magna. + ob scdit bethesse. Et est
 sus ionathas reliq. symone i ciuitate. Et
 fecit s. ionathas num. + p. ciebat p. noc
 tem mltos hostiu. itab. nadi. eoz. Sy
 mon et. eg. sus. dec. uitate. succedit. machi
 nas. + p. gna. uenit. bachidem. + p. t. ur
 + ab. eis. Et. uat. bachides. s. uos. qui
 red. uant. eu. i. iudeam. mltos. ex. e. oca
 dit. **Q**d. audier. ionathas. misit. ad. eum.
 legatos. p. pone. pac. cu. illo. **Q** lib. ene.
 accepit. + iur. auit. se. nich. mali. fecit.
 ionathe. omib. dieb. iute. sue. + reddidit.
 ei. captiuitate. qm. p. us. erat. p. dat. i. ta.
 uida. + red. ut. mel. am. sua. + cessauit. gla
 di. ex. ul. + sed. it. ionathas. i. magnis. iu
 dicat. i. i. plm. + ex. t. i. ant. i. p. i. os. ex. ul. **De**
Eo. t. m. p. e. a. s. c. e. d. i. t. **A**lexand. r.
 alex. fil. antiochi. eph. hanes. +
 occupauit. p. to. lomaydem. +
 regna. uit. in. ea. **Q**d. audier. de. metus.
 cog. reg. auit. ex. e. a. u. + misit. ad. ionatham.
 ut. fecit. facer. pac. + no. e. alexand. **I**nsup.
 dedit. ei. p. tate. p. g. g. a. u. d. i. ex. e. a. u. + ob. h. i. e. s.
 q. erant. tarce. i. u. s. i. e. ei. reddi. **E**t. uenit.
 ionathas. in. u. s. i. m. + cepit. i. nouare. ciuita.
 tem. + m. i. d. i. u. t. m. o. d. e. s. i. g. n. i. t. e. c. i. u. i. t. u. +
 fugerit. custodes. q. s. misit. bachides. in.
 iudeam. **T**u. in. bethsura. aliq. rem. i. t. e.
 uit. q. e. ad. eis. ad. refugiu. **E**t. aud. alex.
 p. m. i. s. s. a. q. fecit. demetrius. ionathe. + p. l. i. a.
 + i. u. t. u. e. s. q. u. a. s. u. e. fecit. + f. i. e. s. e. l. + s. e. p.
 sit. ad. ionatham. dicit. **A**udiuim. de. te.
 q. u. i. p. o. t. e. n. s. e. s. + a. p. t. u. r. u. s. a. t. a. m. i. c. e. n. r.
 + n. u. e. s. t. r. e. u. i. m. t. e. h. o. d. i. e. s. i. m. i. u. s. f. a. c. i. o. t. e.
 g. e. n. i. t. u. e. + u. e. a. m. i. c. e. r. e. g. i. s. u. o. c. e. r. i. s.
Et. misit. ei. purpura. + corona. aurea.
Et. d. u. i. t. se. stola. s. c. a. i. d. i. e. s. o. l. l. e. p. n. i. s. e.
 n. o. p. h. e. g. i. e. + p. g. g. a. u. i. t. ex. e. a. u. + f. e. e.
 arma. copiosa. **Q**d. audier. rex. deme.
 trius. p. e. t. a. e. s. + misit. ionatham. i. h. y.
 u. l. b. a. **S**anete. t. a. m. i. c. i. a. n. r. a. + n. u. n. c.
 a. b. s. o. l. u. o. i. u. d. e. o. s. a. t. r. i. b. u. i. s. o. m. n. i. s. + p. r. a.
 t. e. a. r. e. i. s. q. s. m. u. l. t. i. m. c. o. s. i. m. o. s. a. c. c. o. r. d. i.
 + o. i. m. a. n. z. i. u. d. e. o. z. q. s. i. n. r. e. g. n. o. m. e. o.
 c. a. p. t. i. u. a. r. e. l. i. q. l. i. b. a. m. g. r. a. t. i. s. + q. o. m. n. i.

dies sollempnes sicut dies i iunioribus + re
 missionis + dies decem circa illos. i. tres an
 sollempnitates + tres p. p. tholomayden + duas
 ciuitates + fines et de sumo sacerdoti ad ne
 cessarios sup. t. u. s. s. o. z. + singlis annis.
 s. v. s. i. c. l. o. z. a. r. g. e. n. t. a. a. d. i. n. s. t. a. u. a. n. d. a. e. p. a.
 s. o. z. + a. d. i. n. o. u. a. d. o. s. m. u. r. o. s. u. l. i. m. + i. u. d. e. a.
 s. u. p. s. o. a. b. u. n. t. d. e. u. o. u. i. s. r. e. g. i. s. y. o. n. a. t. h. a. s. a. u.
 + p. n. o. a. r. d. i. t. e. n. i. t. r. e. g. i. + q. u. a. l. a. g. i. e. i. s. t. a. l. a.
 + f. e. r. e. b. a. n. t. e. i. a. u. r. i. l. i. u. o. m. i. b. d. i. e. b. **T**u. c. o. n.
 g. r. e. g. a. u. i. t. r. e. x. a. l. e. x. e. x. e. c. a. u. + m. o. u. e. r. e. a.
 s. t. r. a. p. t. d. e. m. e. t. r. i. **E**t. f. u. g. i. t. e. x. e. a. d. d. e. m. e. t. r. i.
 + c. e. c. i. d. i. t. d. e. m. e. t. r. i. i. l. l. a. d. i. e. **T**u. c. m. i. s. i. t.
 a. l. e. x. a. d. p. r. o. l. o. m. e. u. r. e. g. e. e. g. y. p. t. i. d. i. c. e. t. **D**a.
 m. i. f. i. l. i. a. t. u. a. u. r. o. r. e. **E**t. a. c. c. e. p. i. t. e. i. p. e. t. h. o.
 s. i. g. e. a. n. s. u. t. o. c. c. u. r. e. r. e. t. e. i. p. h. o. l. o. m. a. y. d. e.
Et. e. x. i. i. t. p. e. t. h. o. d. e. e. g. y. p. t. o. + f. i. l. i. a. e. i. d. e. o.
 p. a. t. r. i. a. + o. c. c. u. r. e. n. t. a. s. a. l. e. x. a. n. d. i. p. h. o. l. o.
 m. a. y. d. e. d. e. d. i. t. e. a. m. u. r. o. r. e. **T**u. c. a. l. e. x. u. o. c. a.
 u. i. t. a. d. s. e. i. o. n. a. t. h. a. m. **E**t. u. e. n. i. t. i. o. n. a. t. h. a. s.
 p. h. o. l. o. m. a. y. d. e. n. **T**u. e. n. t. g. r. a. m. i. s. p. e. a. u. d. o. z.
 r. e. g. i. u. **E**t. u. e. n. i. t. q. d. a. m. p. e. s. t. i. l. e. n. t. e. s. e. x.
 u. l. p. t. e. u. + a. c. c. u. s. a. b. a. n. t. e. u. s. n. o. a. r. t. e. n.
 d. i. t. e. o. s. r. e. x. s. i. m. a. g. i. f. i. c. a. u. i. t. i. o. n. a. t. h. a. m. +
 i. d. u. i. t. e. u. p. u. r. p. u. r. a. + s. e. p. s. i. t. e. u. i. n. t. e. p. m. o. s.
 a. l. e. o. s. **T**u. c. a. u. i. u. s. i. n. s. i. g. n. a. r. e. g. a. l. i. a.
 i. s. t. a. s. i. l. l. a. a. u. r. e. a. d. y. a. r. e. m. a. + s. e. p. t. u. m.
Et. u. e. n. i. t. i. o. n. a. t. h. a. s. i. n. u. l. i. m. e. i. g. l. i. a. **De**
Post. uos. **d**emetrio. **o**ccerens.
 annos uenit demetrius filius demetrii
 dicta. hic occiso patre ipso fugit
 ad cecenas paterces macedon. + resup
 tit uul. redit i macedonia phylisteoz
 + i supra celes. + statur apollinu du
 ce exeat. q. p. uocauit ionatham ad p. l. u. c.
Q d. assumptis. se. egress. de u. l. m. + uenit
 iope. expulit inde apollinu + obtinuit
 eam. **E**t. i. b. a. t. a. p. o. l. l. i. n. i. t. a. z. o. t. u. + i. s. e. c. u. r.
 z. e. u. i. o. n. a. t. h. a. s. + c. o. m. i. s. e. r. u. i. t. p. l. u. i. t. e. a. m.
 p. o. **E**t. f. u. g. e. r. u. i. t. e. q. t. e. s. a. p. o. l. l. o. n. i. t. a. z. o. t.
 + i. n. t. e. u. e. r. u. i. t. p. h. a. n. u. d. a. g. o. n. u. e. s. e. t. i. e. t.
Et. s. u. c. c. e. n. d. i. t. i. o. n. a. t. h. a. s. c. i. u. i. t. a. t. e. + p. h. a.
 n. u. + e. o. s. q. e. r. a. n. t. i. d. e. o. **E**t. f. i. e. r. u. i. t. d. q. a. i.
 s. i. t. i. c. a. m. p. o. + s. u. c. c. e. s. i. t. i. p. h. a. n. o. f. e. r. e. u. i. l.
Et. t. i. n. s. i. u. i. t. i. o. n. a. t. h. a. s. t. a. c. h. a. l. o. n. e. + r. e.
 c. e. p. i. t. e. u. a. t. e. h. a. l. o. n. i. t. e. i. n. g. l. i. a. + r. e. d. i. t.
 i. o. n. a. t. h. a. s. i. n. u. l. i. m. **E**t. a. u. d. i. u. i. t. a. l. e. x. r. e. x.
 u. e. n. i. t. e. i. + a. d. d. i. d. i. t. a. d. h. g. l. i. f. i. c. a. t. e. i. o. n. a.
 t. h. a. m. + m. i. s. i. t. e. i. s. i. l. l. a. m. a. u. r. e. a. q. s. o. l. e. t.
 d. a. r. i. c. o. g. n. a. t. i. s. r. e. g. i. t. **E**t. d. e. d. i. t. e. i. a. c. h. a. r. o. n.

struuntur ymnus et ramis palmarum sta-
 tuet ut omnes annis ageretur dies huius
 lectura. Et uidit Simon iohannem filium suum
 qui uir erat plenus et potuit eum de se da-
 ce et dedit ei gazam ad habendum. Et
 congregauit demetrius rex exercitum et
 mandauit medorum adhibenda et auxilia ut
 pugnaret tiphone. Et arxates rex per-
 sydis et medorum misit unum de principibus
 qui percussit castro demetrii et apprehendit eum
 uelut. Et posuit eum arxates eodem die.
 Et filius eius iuda diebus symonis qui
 fecit sionem et portum et inuenit in insu-
 lis maris et dilatauit fines gentis sui
 et abstulit iudicia et sedit unquam
 sicut sua et sicut sicut non erat quicquam
 ostendit. Et misit symon ad spaciatas
 ad inuadendam fructuositatem Romanis
 qui misit dypeum aureum mnae mille et
 statuerunt ei romani libertatem et sepse-
 runt mirabilis erit sed. Que postea
 sunt in iudicis in modo syon. **De anxycho**

Eo tempore exiit demetrius
 anxycho filii demetrii in terram pa-
 triam suam. Et uenerunt ad eum omnes
 exercitus ita ut pacem eent et tiphone. Et
 scripsit anxyochus symoni et genti iu-
 deorum dicens. Status uobis omnia que pre-
 miserunt uobis reges ante me et promitto
 uobis facere permissioem in iurisdictione
 in regione iuda. Cuius obtinuit regnum
 magis ab eo gente iudam et templum in
 gloria magna. Porro tiphon fugiet an-
 xycho et peractum recepit se in coram.
 Et insecutus est anxycho et obsecrat au-
 tate sua manere. Et tempore huius in iu-
 danoz sepsit regibus et regionibus conue-
 te ne inisset mala iudeis amicus suis
 non opem fierent in fenab et si qui pestile-
 tes de iudeis fugerent ad eos tradent
 eos symoni principi sacerdotum ut iudi-
 carent meos et lege sua. anxyochus
 autem rex obsecrat coram se et cludit tiphonem
 ne ne percederet. Et misit ad symonem et uir-
 uoz in auxilium argentum et auxilium
 sua copiosa. qui noluit ea accipere. Et fecit
 pactum et fecerat cum eo. Et misit ad
 eum athenobium mandans ei ut redderet
 ei aze et iulium et iope et gazam et
 tributa locorum quibus dicitur fuerat alogn

ueret ut expugnaret eum. Et uidit a-
 thenobius gloriam symonis in iulium et appar-
 tu copiosum et affluentiam iulium et argen-
 to et obsequium. Et symon. Terram atheno-
 na non suscipiam sed hereditate patrum no-
 strorum ab inimicis nostris iuste aliquid
 esse possessum. Et rediit athenobius
 ad regem et renuntiavit eum symonis
 et gloriam eius. Et uenit rex uia magna
 portus tiphon fugit nauigio iocoso uia
 da. Rex autem persequens tiphonem et statuit
 cendere eum duce maritimum et reliqua
 exercitum ut expugnaret iudeam. Et
 edificauit cendere cedronem collocans
 meam milites ut uastaret fines iudee.
 Quod accepit symon uocauit duos filios
 suos seniores iudam et iohannem et
 ait illi. Ego et fratres mei expugnauimus
 hostes uos ab adolescentia uos hunc
 diem. Huius autem senium est estote loco meo
 et pugnate per gentem uestram. Auxilium
 uos de celo uobis sit. Et dedit illi
 pugnatorem et equos. Et profecti sunt
 uersus cendere et erat fluuius uersus
 in eos et tenuit plus in iude. Et in iude
 iohannes pater et insecutus sunt eum omnes
 et insonuerunt saxis uersus. Et conuer-
 sus in fugam cendere et castra eius
 et ceciderunt ex eis multi uoluntati. Ab-
 nerat et iudas frater iohannis. Et
 insecutus iohes fugietos usque ad ce-
 dronem. Et ceciderunt ex eis in uoz
 et redierunt filii symonis in pace.

Porro **De morte symonis**
 ptho filii aboby constitutus
 erat dux in campo iericho
 erat in genitum sacerdotis et habebat
 aurum et argentum multum et eleua-
 tum cor eius et uolebat obtinere regio-
 nem et cognabat dolos aduersus symonem
 et filios eius ut tolleret. Symon autem
 perambulabat ciuitates regiones
 gerens sollicitudinem eorum et descen-
 dit in iericho in iuda et mathathias
 filius eius et suscepit eos ptho in mu-
 nicionem qui edificauerat in dolo
 et fecerat eis ciuitatem magnam et abso-
 dit in uoz et inuadit in ciuitatem
 cum armatis et occidit symonem et duos
 filios eius et reddidit mala per bonis

222

nam et uxor symonis cum duobus filiis eius
 innoxibus uincunt. Et cepit antiocho
 regi ut mitteret exercitum et auxilium ut
 traderet regionem et ciuitates et urbem. Quia
 non quibus nunciis adhibuit ut uellet ad se
 et daret eis argentum et auxilium et dona. alioquin
 misit occupare urbem et motu templi. Por
 ro alios misit in gazam ut interficerent ioh
 hanem. sed percursum quodam gazam nunciu
 uo iohannem qui factus fuerat. Et ipse festinavit
 occupare urbem et occidit eos qui uenerant p
 derem eum. Et factus est princeps sacerdotum
 et primum suum. **Sed et lib machabeorum**
secundus lib machabeorum non est huius
storie per seculo sed per sequecitur
recapitulatio. Et in epla
quam scripsit iudas machabeus
et senatui iudeorum et uirum diffisioni iudeorum
qui exulabat in iudeis regionibus orientis et
maxime in egipto in qua inuenerunt eis du
as ase sollempnitate noue institutas hor
dantes ut eas susciperent et sollempnizarent
et annis una de purificatione templi
quam fecerant. xxv. die iustitiae castren
et decembris. Et tres annos pollutionis
facte ab antiocho. Alea qui in statu
rant. per incredibilem uictoria quam huerant
in seculo nycanoze. cui caput et manum
coram templi suspensa produm nomini
horantur ut sollempne ageret die scenophe
nie. et die ignis qui dicitur de aqua crassa qui ne
emphas obtulit sacerdoti. In hoc aut loco
h' epla leg' sem ab se condidit archam et
aleam iocensi i spelunca motus in quo moy
ses ascendit et uidit dei hereditate. Et ac
cesserunt quodam qui sequebantur sem. ut no
traheret et locum et non potuerunt inuenire. Et
et ipse sem ait. Ignosce erro locum don cogni
get de congregacione ipsa et apparet. et te
de ondet hec et apparebit maiestas domini
et nubes sic in dieb' moy. et sicut cum salo
mo fecit ut locum sacrificaret magno deo.
Et ex sup' dixim' epiphaniu dixisse. iac
mas. Alii de manifestacione arche for
taisse mysticu fuit. Ne ex uirum uident
sine ea has instituisse sollempnitates
recapitulauit in epla bella que fecerunt
et a hostes qui fuerunt ebullierunt de p' p'
de. et qui liba et ante ado immani for
ti. et signis et prodigijs inuincibilibus

in die missi
 h' dicit
 h' dicit
 h' dicit
 h' dicit

In hac aut recapitulacione apponit se
 quodam quod impedit non legunt hystoria. et
 quodam iam sup' dixim' sup' maui. nunc supple
 bunt. forma u' epla hec et popul' qui se
 uolunt et iudeis. senatui et iudas an
 stobolo magno p'cho. regit qui de gene
 rianoz sacerdotu et hys qui in egipto erant
 iudeis sal' et sanuato. **Bis faciat uob**
deus et det uob cor omib' ut colatis eum
et faciat ei uoluntate ad apiat cor uim
et lege sua et p'ceptis suis et faciat pacem
et audiat oces uas et recedat ueruo
bis in uos deserat in tempore malo. Et
nunc hic sum' orantes p' uob. de magnis
aut p'clis adeo liba mag' fice grat' a
guntis ipsi. et que secuntur. p' uia u'
sua et libaciones adeo fact' emuniar ce
pate a morte antiocho magno. et a filo
et silenco. Quod sup' templu honoraret
et de reddita p'auer' sup' ad m' stiu
sacerdotu ad suggestionem symonis de
tribu beniamin qui erat p'or' templi
et uidebat onse misit elyodoz ad spolia
du' p' m'ie erant qui dicit non p' m'ie ad u'
ne sacerdotu. Erant eadem hec cog' ga
ta ad uictualia uiduaru et pupilloz et
pultra qui erat de portis diuicu. Omnia
uenit aut p' seculo h' epla in morte ny
canoz. in huc modu. et hys erga
ny canore gestis et erit tempore ab he
breis ciuitate p'essa ego qui in hys sine
facia symon' et si que bene et ut hystorie
appetit hoc et ipse uelim. In aut nun'
digne p'cedendu. in die. n. unu temp
bibe aut temp aqua suu. Alidus au
uti delectabile ita logental' si temp ex
act' sit sino non erit gratus hic et erit
consummatus. De sup' addit'

Porro quodam sup' addit' in hac recap
 titulacione epla sumat' tangit
 curabim'. Sane in p'phanacone
 antiochi cum cogent iudei a p'ris legib'
 ostende due milites delate sue natos
 suos eciuidisse. quas infantib' adub' cas
 suspensis et publice p'itate eciuidiss'
 carnyfices p' muros p'cipitauit. Elea
 zar' qui unu de p'orib' scribaru et uir e
 tate p'uectus ap' oro hanc pelleba
 tur carnes suillas et carnes sacrificij
 manducare. Quidam ueter' et amier

21